

Doma in po svetu

— PREGLED NAJVAŽNEJŠIH DOGODKOV —

Južnokorejski predsednik se bo srečal z voditeljem opozicije — Danes na obisku posebni odposlanec State Departmenta

SEOUL, J. Ko. — Predsednik Čun Doo-hwan je bil prisiljen popustiti in se bo osebno srečal z voditeljem opozicijske stranke Kimom Young-samom in z voditelji drugih opozicijskih strank in gibanj. Doslej je Čun odklanjal taka srečanja. Predsednik je rekel tudi, da bo morda pripravljen pristati na določene politične reforme, ki bi vodile k demokratizaciji sedaj avtoritarnega sistema v deželi. V prejšnjih izjavah je bil Čun dejal, da o ustavnih spremembah bo mogoče misliti šele po poletnih Olimpijskih igrah, ki bodo prihodnje leto v Seoulu.

Oporečniki v Južni Koreji so pričeli pred dvema tednoma z velikimi in vsakodnevimi pouličnimi demonstracijami. Prišlo je do spopadov med demonstranti in policisti, aretiranih je bilo doslej po policijskih poročilih najmanj 8.000 oseb, od katerih jih je nekaj tisoč še priprtih. V prvotnih demonstracijah so prevladovali univerzitetni študentje, v zadnjem tednu pa se jim je začelo pridružiti vedno več ljudi iz srednjih slojev, kar je po vsej verjetnosti prisililo Čuna, da je začel iskati kompromisno rešitev.

Reaganova administracija je Čunu dala vedeti, da podpira demokratične reforme. Danes bo Čun sprejel Gastona Sigura, posebnega odposlanca State Departmenta. Sigur bo sicer izrazil podporo za Čunovo vladno, obenem pa svetoval, naj Čun odpre dialog o reformah z vodilnimi opozicijskimi politikami. Med zahtevami slednjih so neposredne predsedniške volitve.

Zahodna Nemčija bo zavrnila ameriško prošnjo za izročitev Mohammeda Alija Hamadija — Sojenje bo v ZRN

BONN, ZRN — Dobro poučeni viri v Zahodni Nemčiji potrjujejo, da vlada ne bo izročila Mohammeda Alija Hamadija, libanonskega državljanja, ki je osumljen sodelovanja v ugrabitvi potniškega letala Pan Am junija 1985. leta, med katero je bil ubit ameriški mornar. Hamadi je bil aretiran 13. januarja letos, ko je carinik na frankfurtskem letališču našel v Hamadijevi prtljagi eksplozivno tekočino. Preiskava je ugotovila, da je Hamadi eden od teroristov, odgovornih za ugrabitev Pan Am letala in umora državljanca ZDA. Takoj je vlada ZDA vložila prošnjo za njegovo izročitev. Zahodnonemška vlada pa je odlašala, ker se je bala posledic iz vrst Hamadijevih pajdašev. Po Hamadijevi aretaciji sta bila v Libanonu ugrabljena dva Zahodnonemca, ki sta še vedno v terorističnih rokah.

V Beli hiši trdijo, da so zadovoljni z zahodnonemško odločitvijo glede Hamadija. Včeraj je predsednik Reagan dejal, da se je zanimal predvsem za to, da se bo moral Hamadi zagovarjati pred neodvisnim sodiščem za svoj zločin. Ako je to v ZDA ali Zahodni Nemčiji, je rekel Reagan, ni važno.

Sirijci si baje prizadevajo za izpustitev novinarja Charlesa Glassa — Ugrabitelji pripadajo pro-iranskemu gibanju Hezbollah

BEJRUT, Libanon — V to mesto je pripel gen. Ghazi Kanaan, ki vodi sirijsko vojaško obveščevalno službo v Libanonu. Dejal je, da bo Sirija dosegla izpustitev 36-letnega novinarja Charlesa Glassa, ki je bil ugrabljen od pripadnikov pro-iranskega gibanja Hezbollah preteklo sredo. Z Glassom je bil ugrabljen tudi Ali Osseiran, sin obrambnega ministra v libanonski vladi. Starejši

Osseiran je tesno povezan s Sirijo, kar je vzrok, da se Sirijci javno angažirajo glede izpustitve njegovega sina in tudi Glassa.

Od marca 1985. leta je bilo ugrabljenih 25 tujcev, ki jih še vedno pogrešajo. Med njimi je 9 Amerikancev, 6 Francozov, dva Zahodnonemca in eden Italijan. V zadnjem času je več poročil, ki trdijo, da so bili nekateri ameriški talci vzeti v Iran, kjer jih baje zaslišujejo in jih nameravajo postaviti pred »sodišče«. Iranska vlada pa demantira ta poročila.

Saudova Arabija menda pripravljena nuditi več pomoči v nadzorovanju aktivnosti na Perzijskem zalivu

WASHINGTON, D.C. — Včeraj je State Department izjavil, da je vlada Saudove Arabije sprejela načrt, po katerem bodo Saudci igrali večjo vlogo v nadzorovanju plovbe in drugih aktivnosti v vodah Perzijskega zaliva. Reaganova vlada se je obvezala, da bo skrbela za svobodno civilno plovbo po Perzijskem zalivu, Saudova Arabija in druge države ob zalivu kot tudi NATO zaveznice ZDA pa niso pripravljene s svojimi silami sodelovati v tej politiki. Predstavnica State Departmenta je na novinarjevo vprašanje odgovorila, da nič ne ve o tem, ali bodo mogla ameriška letala uporabljati saudska letališča. Dobro poučeni viri v Pentagonu pravijo, da saudska vlada ne bo šla tako daleč v svojem sodelovanju z ZDA.

— Kratke vesti —

Washington, D.C. — Kongresna odbora, ki preiskujeta iransko-kontra afero, sta dosegla sporazum s polk. Oliverjem L. Northom, po katerem bo North pričal pred odboroma o svojih aktivnostih v tej aferi. Kot kaže, bo North pričal prihodnji mesec.

Melbourne, Fla. — Predsednik Reagan je dejal, da bo vetiral vsako povišanje zveznih davkov. Demokrati v kongresu pripravljajo zakonski osnutek, ki predvideva tako povišanje. Ker imajo demokrati zanesljivo večino v obeh kongresnih domovih, bo tak zakonski osnutek morda odobren. Analitiki so deljenega mnenja o tem, ali bi mogli demokrati razveljaviti Reaganovo veto, ker takšna razveljavitev zahteva dvotretjinsko večino v vsakem kongresnem domu.

Vatikan — Papež Janez Pavel II. vztraja pri odločitvi, da se bo v Vatikanu srečal z avstrijskim predsednikom Kurtom Waldheimom ta četrtek. Izraelska vlada ter številne židovske organizacije v ZDA in Zahodni Evropi so protestirale zoper srečanje. Nekatere so celo trdile, da s tem srečanjem kaže papež podporo za nacistične zločine zoper Židje. Srečanje med papežem in Waldheimom je državnega značaja, zato bodo prisotni člani diplomatskega zbora, akreditiranega pri Vatikanu. Tako bo navzoč tudi ameriški diplomat. Ameriški škofje pa podpirajo zahtevo židovskih organizacij za srečanje s papežem, na katerem bi papež pojasnil oz. utemeljil svojo odločitev.

San Juan, Puerto Rico — Sodnik je odmeril zaporno kazen 75 do 90 let trem osebam, odgovornim za požar v hotelu Dupont Plaza v tem mestu. Požar so zanetili 31. decembra lani. V požaru je izgubilo življenje kar 97 ljudi. Obsojenci so priznali svojo krivdo.

Cape Canaveral, Fla. — NASA pripravlja načrt, po katerem bi skupina 6 astronautov obiskala planet Mars do leta 2000.

Iz Clevelanda in okolice

Pretekli petek dopoldne je župan George V. Voinovich uradno sprejel od sandinističnega režima iz Nikaragve izgnanega škofa Pabla Antonia Vege. Sprejema so se udeležili predstavniki več etničnih skupin. Na našem posnetku so (z leve) župan Voinovich, škof Vega, Jože Melaher in Anton Oblak. Navzoča sta bila tudi urednik AD in August B. Pust. Nekateri so se udeležili opoldanskega govora škofa Vege v Cleveland City Clubu, drugi pa govora, ki ga je imel škof na univerzi John Carroll isti večer.

Novi grobovi

Julia Zun

V nedeljo, 21. junija, je v Southwest General Health Center po krajši bolezni umrla 92 let stara Julia Zun, rojena Kozern v Cerkljah, Slovenija, od koder je prišla v ZDA 1. 1915, živeča na Muskoka Ave. 47 let, vdova po pok. možu Franku, mati Julie Greener in Dorothy Lupo, 4-krat stara mati, 2-krat prastara mati, sestra Franka Kosema (Pa.) ter že pok. Mary Zarnick, Johna, Paule Vrecek in Mane Kueder, zaposlena pri Anderson Spring Co. do svoje upokojitve 1. 1967, članica ADZ št. 27. Pogreb bo iz Želetovega zavoda na E. 152. St. jutri, v sredo, v cerkev sv. Kristine dop. ob 9.15 in od tam na pokopališče Vernih duš. Na mrtvaškem odru bo danes pop. od 2. do 4. in zv. od 7. do 9.

Dorothy Korosec

Umrla je Dorothy Korosec, rojena Barle, vdova po pok. možu Henryju, hči Franka in Johanne (r. Gregorcic) Barle (oba že pok.), sestra Jennie Milavec, Pauline Knapko, Louisa, Ann Kercher in Mary Gedeon, teta in prateta. Pogreb bo iz Fortunovega zavoda na 5316 Fleet Ave. jutri, v sredo, v cerkev sv. Lovrenca dop. ob 9. in od tam na pokopališče Vernih duš. Na mrtvaškem odru bo danes pop. od 2. do 4. in zv. od 7. do 9.

Justine F. Pecjak

V nedeljo, 21. junija, je umrla Justine F. Pecjak, rojena Zupancic, žena Edwarda, mati Lynn in Denisa, 1-krat stara mati, sestra Franka, Ernieja in Mary. Pogreb bo iz Brickmanovega zavoda na 21900 Euclid Ave. jutri, v sredo, v cerkev sv. Felicite dop. ob 9.30 in od tam na pokopališče Vernih duš. Na mrtvaškem odru bo danes pop. od 2. do 4. in zv. od 7. do 9.

Ohijski KSKJ dan—

To nedeljo bo na farmi sv. Jožefa na White Rd. vsakoletni KSKJ dan, ki ga prirerajo ohijska KSKJ društva. Pričetek ob 12. Od 4. do 8. bo igral Joey Tomsic orkester.

Slovenska pristava sporoca—

Slovenska pristava je sedaj oskrbovana vse dni v tednu, z izjemo ponedeljka in torka. Od opoldanskega do večernega časa so na voljo okrepčila. Kopališče je odprto vsak dan v tednu. Izjema bi bila seveda resnično slabo vreme.

Pristavski dan—

Slovenska pristava pripravlja »Pristavski dan« in sicer 4. in 5. julija. Na narodni praznik, 4. julija, zvečer bodo na voljo na žaru pečeni goveji zrezki, za ples in zabavo bo igral ansambel Euclid Button Box. V nedeljo, 5. julija, ob treh pop. bo nastopil pevski zbor Korotan, zaplesala pa plesna skupina Kres. Po sporedu bodo za ples in zabavo igrali Veseli Slovenci.

Zanimiv članek—

Bralce opozorimo na zanimiv članek v današnjem Cleveland Plain Dealerju: »Breaking Point in Jugoslavija«. Našli ga boste na uvodniških str.

»Starokrajski« piknik—

V nedeljo, 5. julija, bo na SNPJ farmi na Heath Rd. v Kirtlandu »Starokrajski« piknik. Ob 2h bo igrala USS godba, od 3.30 dalje pa Tony Klepec orkester. Od 1. do 3. bo servirano kosilo (goveja pečenka).

VREME

Spremenljivo oblačno danes z najvišjo temperaturo okoli 80° F. Deloma sončno jutri z najvišjo temperaturo okoli 83° F. V četrtek spreminljivo oblačno z možnostjo krajevnih neviht. Najvišja temperatura okoli 85° F.

Dr. Marko Kremžar:

Živimo v svetu, kjer ni miru

(Pred kratkim so v slovenski naselbini San Martin v Argentini proslavili obletnico Slovenskega Doma. Slavnostni govornik je bil dr. Marko Kremžar. V prvem delu svojega govora je poudaril važnost prizadevanj za ohranitev žive slovenske besede, v drugem pa je podal misli, ki slede spodaj. Ur.)

Pod zunanjo plastjo nemira, ki se kaže v obliki vojn, revolucij in terorizma, se skriva v sodobnem svetu manj vidna plast nasilja. To so nasilstva totalitarnih držav in organizacij pa umetno ustvarjenega javnega mnenja, ki skušajo zlomiti pokončnost človekove osebnosti. Glavnina slovenskega naroda živi že desetletja pod pritiskom takega nasilja.

Globoko pod vsem tem odkritim in prikritim nasilstvom pa se bije, kot človeštvo star, a vedno enako brezkompromisen boj, to je boj med življenjem in smrtjo.

Življenje je sad božje in človeške ljubezni; smrt pa zavlađa, kjer sta človeška brezbržnost in sebičnost — ljubezen pregnali. Odločilni boj se bije zato prav tam, kjer sta, po naravnem zakonu, ljubezen in življenje doma.

Družina je zibelka življenja; dom pa kraj, kjer naj življenje prebiva. Po družini prejme človek telesno in duhovno življenje, iz nje poganjajo prve klice kulturne in verske rasti in se razvijata tako narod kakor Cerkev. Družina pa si postavi dom prav zato, da v topli vzajemnosti lažje ohranja in brani zaupano ji življenjsko silo.

Vendar prenekatera družina v sodobnem svetu zanemari dom — zavrže življenje ter se brez volje predaja — smrti.

Svet se loči v dva velika tabora: v nosilce življenja in v pristaše smrti! Meja med taboroma poteka pa sredi srca in družin. Tudi med nami.

Nihče se ne more ogniti veli-

Tempora labuntur...

(Nadaljevanje s str. 3)

di, ki to problematiko raziskujejo in niso obremenjeni z nikakršnim ideološko-propagandnim napihovanjem, se kaj lahko primeri, da o Memorandumu, še zlasti pa o manj znanim »Predlogu za vzpostavitev pravne države« (Predlog za upostavljanje vladavine prava), Srbi rečejo isto, kot mi govorimo o primeru »številke 57«. Skratka: lahko bi nastala določena zmeda v mednarodnih odnosih v Jugoslaviji. Toliko bolj zato, ker v Sloveniji »Predlog za vzpostavitev pravne države« poznamo, »Memoranduma« pa ne. Vendar to, kar naj bi »Memorandum SANU« obravnaval, vzbuja v Sloveniji nelagodje in strah pred velikosrbstvom — morda celo ne dovolj utemeljeno: »Memoranduma« ni v Sloveniji videl skoraj nihče.

Posredoval: V Slemenski

— kot enoto ga moramo hraniti in braniti.

Prav zato velika in neodtujljiva skrb vsakega od nas, da ostane ta vaš dom, kot vsi domovi, ki so jih zgradili narodnjaki v zdomstvu, za vse čase dom slovenske besede, dom slovenstva v svetu in trdnjava življenja.

Naj se ne zgodi, da bi v našem domu kdaj sebičnost pregnala ljubezen; da bi pod streho, ki so jo pomagali graditi starejši člani skupnosti, kdaj začutili nevhvaležnost ali brezbržnost potomcev; da bi se v prostorih, ki jih je gradila slovenska vzajemnost, en sam rojak, ki pride iskat slovenske družbe in toplote — počutil med svojimi — kot tujec.

Tu v vseh naših domovih, naj se razvija slovensko in božje življenje, kot izraz naše narodnosti in krščanstva, predvsem pa zato, da bomo vredni in zmožni poslanstva, ki ga imamo v svojem narodu.

Ves slovenski narod je globoko pretresen, ne le zaradi totalitarnega nasilja, ne le zaradi preteklih in sedanjih krivic, temveč še veliko bolj zaradi usodnega boja med ljubeznijo in sebičnostjo, med življenjem in smrtjo, ki ga je razbesnel do skrajne mere teoretični in praktični materializem, globoko v njegovi srčiki.

Danes gre za ohranitev življenja, za sam obstoj naše velike slovenske družine!

Vsi smo soodgovorni za življenje našega rodu in naše besede! V tem boju ni več varnih krajev in mest, ni skritih kotičkov, kamor bi se lahko potuhnil pred lastno odgovornostjo. Od Celovca do Trsta, od Maribora do Ljubljane, od Sydneyja do Buenos Airesa, povsod se bije boj za slovensko življenje! Napor, ki ga zahtev delo v tem vašem domu, ni nič drugačen, kakor so napor po vseh slovenskih domovih, ki se znova in znova odločajo za življenje. V bistvu gre za napor, ki ga zahteva od človeka vsaka resnična vrednota.

V tem velikem slovenskem boju bodimo solidarni vsi narodnjaki, prav kakor naši predniki pred sedemdesetimi leti, v času Majniške deklaracije.

Prav te dni se spominjamo, kako se je sredi prve svetovne vojne dvignil slovenski narod in s pomočjo pogumnih žena in deklet podpisal veliko zahtevo po politični svobodi.

Tudi takrat je bilo težko. Može in fantje so bili na tujih frontah in nemško nasilje je streglo narodu po življenju. Naši predniki so se dobro zavedali, da brez svobode ne bodo mogli več dolgo zdržati tega pritiska, zato so se skoraj enodušno izrekli zanj.

Takrat je bil narodov obstoj ogrožen od zunaj. Danes grozi narodu podobna nevarnost tudi od znotraj. Razmere so drugačne, a boj je isti. Ista pa je tudi resnica, da ne pričakujemo rešitve od drugih, temveč da zaupajmo le Bogu in sebi.

Ohranjajmo, pa četudi da-

Papeževa okrožnica o Mariji

Na praznik Gospodovega oznanjenja, 25. marca 1987, je papež Janez Pavel II. izdal svojo šesto okrožnico s pomenljivim naslovom »Redemptoris Mater« (O Odrašenikovi Materi) in s podnaslovom »Blažena Devica Marija v življenju potujoče Cerkve«. Geslo, ki si ga je sedanji papež izbral ob nastopu svoje službe in se glasi »Totus tuus« (Ves tvoj), je že dalo slutiti, da bo imela božja mati Marija posebno in vidno vlogo v njegovem pontifikatu. V svojih okrožnicah in drugih listinah ali nagovorih se Janez Pavel II. pogosto sklicuje na Marijino vlogo v zgodovini človeštva in Cerkve, pa tudi vsakega posameznika. Sedaj je te vidike Marijine vloge poglobil.

V uvodu je nakazan glavni razlog za izid okrožnice o Mariji: približevanju letu 2000, ko bo krščanski svet obhajal spomin na Kristusovo rojstvo pred dvema tisočletjema. Prvi Kristusov prihod je zaznamovan z adventom - pričakovanjem, v katerem je bila ravno Marijina vloga nenadomestljiva. Tako naj tudi to pomembno obletnico človeštvo obhaja z Marijo in se z njo pripravlja na poglobitev svoje vere, upanja in ljubezni. Ob njej, ki je globoko doumela in živela povezanost in predanost svojemu Bogu, naj bi ljudje spoznali, kako morajo to povezanost in predanost živeti tudi sami. V zunanji okvir te priprave sodi tudi Marijino leto, ki se je pričelo na Binkošti, 7. junija letos, in bo trajalo do praznika Marijinega vnebovzvetja, 15. avgusta 1988.

Okrožnica o Odrašenikovi Materi je, sodeč po prvih vtisih in odmevih, zelo enovita in razumljiva. V njej ne smemo iskati teološke razprave o Mariji, marveč je njena naloga predvsem oznanjevalna. Nagovoriti hoče človeka-vernika, da v Mariji in njenem življenju, v »romanju v veri, upanju in ljubezni« tudi sam spozna svojo pot vere, upanja in ljubezni.

Okrožnica je izrazito biblična in koncilska. V svetopisemskih poročilih, tolikokrat na videz tako skromnih, okrožnica odkriva bogastvo Marijinega življenja, njene poklicanosti in predanosti vloge, ki jo je imela v času Kristusovega

leč od rodne zemlje, iskro, ki bo pomagala zanetiti požar slovenske samozavesti na temeljih resnice in pravice. Zgodovina pa naj nas izuči, da je mogoče uresničiti velike ideale, kadar jih vsaj del naroda hoče z vso gorečnostjo svoje volje. Trdoživost in vera posameznikov sta važnejši od števil, kadar gre za — življenje.

Naša moč je v kakovosti — ne v količini!

Slovensko svobodo in tudi narodno spravo je iskati v globini resnice, ne v površnosti propagandnih gesel! Naša skupna bodočnost je odvisna od

(dalje na str. 4)

življenja in ki jo ima danes. Koncilski nauk o Mariji — prikazan je zlasti v dogmatični konstituciji o Cerkvi — pa je v tej okrožnici dobil poglobljeno razlago in dopolnitev.

Poleg uvoda (št. 1-6) ima okrožnica še tri jasno in pregledno zasnovane dele. Prvi del (7-24) govori o Mariji v Kristusovi skrivnosti. Okrožnica se pomudi ob svetopisemskih besedah: »Milosti polna«, »Blagor ji, ki je verovala« in »Glej, tvoja mati«. Marijino življenje je življenje vere in iz vere. V tem je zgled hoje za Kristusom, ki ga je spremljala tako v njegovem zemeljskem življenju in delu kakor tudi v notranjem spoznanju. Marija je »romarica« vere (v veri), s čimer kaže pot vere Cerkvi in posamezniku.

Drugi del (25-37) ima naslov Božja Mati v središču potujoče Cerkve. Zlasti v tem delu je poglobljen koncilski nauk o Marijini vlogi v zgodovini božjega ljudstva in vsega človeštva. Mati Kristusa je tudi mati Kristusovega skrivnostnega telesa, Cerkve. Marija je v mnogih krščanskih Cerkvah že od preteklih stoletij tako navzoča, da kristjane združuje v isti veri in v zaupanju v njeno materinsko priprošnjo.

Tretji del (37-50) govori o Marijinem sredništvu. Za kristjane je edini srednik Jezus Kristus, vendar pa njegovo sredništvo ni izključujoče (ekskluzivno); vanj je včlanjena tudi Marija od trenutka, ko je sprejela božje povabilo, da svetu posreduje Kristusa, prek Kane Galilejske do konca časov. Na neki način je ona tista, ki vedno znova svetu posreduje in rojeva Kristusa. V tem je tudi njena svojska materinska vloga. Po njej spoznavamo Kristusa, toda šele v Kristusu spoznavamo in sprejemamo njeno poslanstvo in sredništvo.

Sklep okrožnice (51-52) predvsem ovrednoti Marijino leto, ki naj bi bilo nova postaja v življenju in romanju vernika in krščanskega občestva na poti v tretje tisočletje in v pričakovanju dovršitve.

Kakor v okrožnici ne smemo pričakovati teološke razprave o Mariji, take je tudi ne smemo presojati zgolj z ascetičnega vidika. Njena zasnova je veliko bolj celovita. Odkriva nam božji odrešenjski načrt, ki ga Bog na poseben način izpolnjuje v Kristusu in njegovi Materi; odkriva nam vlogo Cerkve in Marijino mesto v njej; obvezuje nas k neodložljivi nalogi dela in molitve za edinost kristjanov, ki imajo v Mariji skupno mater, srednico in vzornico; vsem in vsakemu posebej pa Marija kaže pot in rast v veri, krščanskem upanju in dejavni ljubezni.

Upati je, da bomo z veseljem in duhovno koristjo brali in premišljevali vsebino okrožnice in v njej našli nove pobude za osebno in skupno rast v veri.

Katoliški glas,

(11. jun. 1987)

Rev. Jože Cvelbar

jam in pokopali na Veseli Gori pri Št. Rupertu? Kdaj? Kdaj bodo smeli ljudje romati na grobove pomorjenih duhovnikov, kot romajo na Poljskem na grob umorjenega poljskega duhovnika?

Naj tisti duhovniki, ki hodijo na obisk v Slovenijo, poskusijo kdaj maševati javno na grobu kakega umorjenega duhovnika; ljudje bodo povedali, kje je duhovnik pokopan. Naj razne agencije, ki organizirajo obiske slovenskih lepih krajev, organizirajo obisk Krimske jame, kamor so komunisti vrgli 300 ljudi (žive ali napol žive?). Domobranci so se l. 1944 spustili v jamo in našli preko 300 žrtev. Glej o Krimski jami v pogovoru S. Hribar s Kovačičem-Peršinom (Nova revija 50/51, 1986).

Obisk Žvirč pri Hinjah in Hinj bi bila lepa točka pri obisku domovine, če bi kak domačin upal povedati vso zgodovino teh vasi. Enako Ajdovec, kjer so decembra 1942 komunisti postrelili vse vaške stražarje in zažgali cerkev, župnišče, Gnidovčev dom in šolo. In to je bilo v najbolj revnem delu Slovenije.

Če bi sedanja komunistična vlada v Ljubljani bila prežeta z drugačnim duhom, kot je bila vlada, ki je morila brez sodbe one, ki leže pokopani v skritih grobovih, potem bi dovolila obisk teh grobov in bi se sramovala vseh zločinov, ki so bili storjeni nad pomorjenimi in onimi, ki so prestajali leta in leta ječe pod komunističnimi valpti. A komunistu, tudi sedanji slovenski komunistični vladi, gre samo za en cilj: obdržati vso oblast, pa naj propada ne le gospodarstvo, naj propade cel slovenski narod.

Samo od komunistične propagande zaslepljeno mišljenje more obsojati in zavračati besede škofa Rožmana, ki je že leta 1943 v stolnici v Ljubljani zaklical vsemu slovenskemu

Za vaše zdravje

Dr. Valter Koser

Nevarnost zastrupitve z ogljikovim monoksidom (Carbon Monoxide)

Množična občila od časa do časa poročajo o zastrupitvah z ogljikovim monoksidom, ki so, tako kažejo podatki, najpogostejše. Vedno znova me preseneča, kako malo ljudi vedo o njih in kako lahkomiselno ravnajo, ko hote ali ne hote prezrejo nevarnost, ki jim grozi.

Voznik avtomobila bi moral vedeti, da je smrtno nevarno, če v zaprti ali slabo zračen garaži takoj ne ugasne motorja. Ali resnično ve, da je v izpušnih plinih toliko ogljikovega monoksida, da ga lahko v kratkem času usmrti? Sicer pa avtomobilist tudi v svojem vozilu ni vselej povsem varen; poškodovan izpušni del in neprimeren način ogrevanja pri nekaterih avtomobilih lahko povzročijo pri vozniku glavobol, slabost, vrtoglavico, motnje vida in s tem manjšo sposobnost, kar ogroža njegovo varnost.

Večkrat beremo o zastrupitvi z monoksidom zaradi slabih peči in dimnih naprav. Tudi v takem primeru nastane monoksid za voljo nepopolnega zgorevanja, ali pa zato, ker v prostoru ni dovolj kisika. Ponoči in med spanjem sploh ni priporočljivo, da gori v spalnici peč.

In zakaj je zastrupitev z njim tako nevarna? Vzrokov je več. Monoksid ovira predvsem prenos kisika po krvi in njegovo izkoriščenje v tkivih. Na rdeče krvničke se veže 240-krat hitreje od kisika. Njegova prepoznavna je težka, saj je domala brez vonja, barve in okusa. Je nekoliko lažji od zraka

narodu: »Brezbožni komunizem je največje zlo in najhujša nesreča za slovenski narod.«

Dragi rojaki, potujete v Evropo?

Na pragu domovine, v središču stare Gorice na lepem drevoredu Corso Italija, vas pričakujemo v PALACE HOTELU, najboljšem hotelu v mestu: 75 sob s kopalnico, telefonom, radijskim sprejemnikom, barvno televizijo, mini-barom, klimatizacijo. Najmodernejši komfort po zelo ugodnih cenah: enoposteljna soba \$28.00, dvoposteljna soba \$39.00. Cenjenim gostom so na razpolago hale, konferenčna dvorana, parkirni prostor in hotelska restavracija v začasnem ločenem poslovanju. V PALACE HOTELU bo poskrbljeno za vaš čimprijetnejše počutje, dobrodošlico pa vam bo osebno izrekel rojak Vinko LEVSTIK:

DOBRODOŠLI!

PH-PALACE HOTEL, Corso Italia 63

34 170 Gorizia-Gorica, Italy; Tel.: 0481-82166; Telex 461154 PAL GO I

Reagan pri berlinskem zidu

PITTSBURGH, Pa. - Pred kratkim je predsednik Ronald Reagan govoril ob zidu v mestu Berlinu. Zid deli mesto na dva dela. Stražni stolpi s strojnimi še vedno čuvajo komunistično »svobodo« in stražarji streljajo na one, ki hočejo uiti iz te »svobode«. Reagan je naslovil prošnjo na voditelja sovjetskega komunizma, naj pokaže v dejanju, da hoče delati za mir med ljudmi, zato naj podere sramotni zid v Berlinu.

Ob predsednikovem govoru nehote brne razni spomini in misli v glavi vsakega mislečega Slovenca. Prvo: kako je ameriški svet naiven in neumen, bedast. Dokaz za to trditev: V Moskvi grade že nekaj časa novo stavbo, kjer naj bi deloval ameriški zastopnik - veleposlanik - in vsa ostala ameriška diplomacija. V stavbo so zabili že do sedaj 119 milijonov dolarjev. A ta nova stavba je neuporabna. Zakaj? Stavbo so gradili s sovjetskimi delavci. Vsa stavba je prepletena z najmodernejšimi prisluškovalnimi aparati, po katerih morejo sovjetski komunisti poslušati vse razgovore, ki jih imajo ljudje v tej stavbi. Nič ni prikrito sovjetskimi komunistom.

Kakšna naivnost in bedasta

Beseda in življenje

(Nadaljevanje s str. 3)

življenjske sile vsakega rojaka, a ta sila se hrani edino z ljubeznijo in z resnico.

Vsak od nas naj nosi v rokah baklo življenja! Z njo naj sveti sebi, svojim dragim, naši zdomski skupnosti, predvsem pa tistemu delu naroda, ki je pod pritiskom najhujšega nasilja, čeprav živi na lastni zemlji.

Nad naš narod se zgrinjajo nove nevarnosti in preskušnje. V tej kritični uri naj prešine slehernega slovenskega narodnjaka — kjerkoli živi — duh solidarnosti! Od enega do drugega konca zemlje naj zadoni, kot bojni krik ogroženega naroda:

Slovinci — strnimo vrste! Za narod gre!

Vež pa, ki naj nas druži vse rojake v bojnih in naporih za časno ip večno življenje, naj bo kot doslej tudi v bodoče: beseda, ki nam jo je, po prednikih, daroval — Stvarnik sam.

To je: slovenska beseda.

Svobodna Slovenija,
(11. junija 1987)

neumnost s strani ameriških gospodarjev! Amerikanci so bili toliko naivni, da so mislili, da bodo komunisti toliko »pošteni« in »vljudni«, da bodo delali tako kot je ljubo Amerikancem.

V vseh preko 40 letih se ameriška diplomacija ni naučila in ni spoznala, kaj so komunistične metode, kaj je komunistično načelo. Kot so Amerikanci v svoji slepoti podpirali Tita in verjeli vsem njegovim lažem, ki jih je Tito z veseljem obrazom obljubljal angleškimi in ameriškim naivnim diplomatom! Še sedaj ne vedo, da je komunist, naj bo ene ali druge vrste, brez sramu, brez strahu, brez kesanja, brez čuta za resnico, pravico, poštenje.

Glej Slovenijo: Preko 40 let leže brez sodbe pomorjeni tisoči in tisoči po globokih jamah slovenskih gozdov — pa naj bo Krimska jama, Gorjanci, Rog, Teharje, Škofja Loka, Zagorje in tako dalje. Kje je kak komunist, ki se sramuje teh grobov? Kje je kak komunist, ki se kesaja, da nihče še sedaj, leta 1987, ne sme obiskati te grobove. Še sedaj nihče ne sme pisati, javno govoriti o slovenskih materah, ki so v dežju in snegu in mrazu delale po slavenskih (ne slovenskih) cestah, bile zasramovane, prezirane, zaničevane, sestradane, z bolečimi skrbmi, kaj je doma z družinami, ali se bodo še kdaj vrnele domov... Menda še nikdar ni o teh žrtvah pisal, ne Rebula, ne Pahor, ne kdo drugi. So bile pač izdajalke, ki ne zaslužijo niti besedice.

Koliko je slovenskih duhovnikov, pomorjenih brez sodbe, pokopanih po raznih jamah! V Sloveniji nihče ne sme (boljši izraz: nihče ne upa) iskati podatke za te duhovnike, kje so bili pomorjeni, kje so pokopani, zakaj ne smejo biti pokopani na pokopališčih. Nikdar ni bila kaka javna maša opravljena za te duhovnike.

Papež Janez Pavel II. je te dni obiskal grob poljskega duhovnika, ki so ga pred nekaj leti umorili sedanji poljski komunisti. Tu se sme zapisati tole vprašanje: Kdaj bo ljubljanski nadškof dr. Šuštar smel obiskati grobove pomorjenih duhovnikov, ki so pokopani v Kočevskem Rogu, ali one, ki so pokopani pod umetnim jezerom v Teharjih, opraviti javno oznanjeno mašo za župnika Nahtigala, kaplana Cvara in bogoslovca Hočevarja, ki so jih ljudje izkopali iz

LETOŠNJE NEVESTE

Tiskarna Ameriška Domovina Vam nudi obsežno izbiro kvalitetno tiskanih poročnih vabil in drugo tovrstno tiskovino. Naša pisarna Vam lahko pokaže vzorce teh tiskovin. Naročniki Ameriške Domovine bodo dobili 20-odstotni popust.

Primerjajte naše cene in kvaliteto s ponudbami drugih trgovin! Prepričali se boste, da smo mi najboljši.

6117 St. Clair Ave.
Cleveland, OH 44103
Tel. 361-4088

Telefoni

Washington, D.C. — Vsako leto ima več ameriških hiš svoj telefon. Po najnovijem štetju ima sedaj 83.4 milijonov ameriških gospodinjstev (households) svoj lastni telefon, kar znači, da ima 92.5 odstotkov ameriških družin svoj lastni telefon. Tu pa seveda niso všteti priključki, saj ima skoraj vsaka družina po več sobah nameščen telefon.

Kanadska Domovina

P. Andrej in p. Pelagij

(*Julijska Ave Maria prinaša življenjepisa dveh patrov, ki letos slavita 50-letnico mašniškega posvečenja. To sta lemontska frančiškana p. Andrej Svete in p. Pelagij Majhenič. Ur.*)

marjev, ki so trumoma prihajali v Lemont in pri Mariji iskali zatočišča. P. Andrej je bil tudi vzgojitelj novincev in bogoslovcev, budno pazil, da bodo življenja njegovih varovancev res po frančiškovih načelih posvečena Bogu in ljudem — kot s ponosom sam pristavlja.

Vseskozi je ostal velik ljubitelj slovenstva; slovenska duša, ta čudovita svetinja, ki so mu jo podarili starši, je vedno v njem budila zavest, da so priseljenci največja skrb frančiškanov v Lemontu. Hotel je kustos, ki bo ohranjala stike z matično domovino, Slovenijo, zato je bil prvi predstojnik, ki je obiskal Slovenijo. Leta 1965 ga srečamo med frančiškani v Ljubljani s prijetnim sporočilom, da je Frančiškov duh ostal prisoten med Slovenci v Ameriki, saj je med njimi še veliko takšnih kot je p. Andrej, je tedaj z veseljem razlagal naš zlatomašnik. Prepotoval je vso Slovenijo, njegovo bistro oko je zajelo vse, njegova vesela narava in začudenje nad lepim, pa je postala kar pogovor ali bolje vodilo vsem, ki so ga imeli priliko srečati. Uspelo mu je ohraniti ta neprecenljivi zaklad in se približati vsakemu človeku.

P. Andrej še vedno poje, se zna prikupno smejati, vedno postreže s kakšno hudomušno in kot oče razprostira roke s pomembnim sporočilom — vaše življenje mora biti vedno usmerjeno k iskreni službi Bogu in bližnjemu.

To je naš p. Andrej, poznan v bližnji in daljni okolici Lemonta, to je duhovnik, v katerem je skrito toliko življenjske radosti, da je vsaka minuta pogovora z njim prava sreča, zasluži si jo le tisti, ki si vzame čas in vsaj par trenutkov posveti velikemu človeku našega Lemonta.

P. Pelagij Majhenič:

Kar težko se je znebiti občutka, da bo zdaj, zdaj od neke potihoma prikoral naš vratar v Lemontu, p. Pelagij, in povprašal, s čim nam lahko postreže, koga naj pokliče, vsekakor pa bi rad kaj več vedel tudi o novodošlem. Le kdo bi zaslutil, kaj vse je skrito za stenami njegove skromne samostanske celice, koliko spominov plava med raznimi predmeti, ki so skrbno razpostavljeni po vsej sobi, ki ob prečudovitih sončnih zahodih, tedaj se njegova soba res vsa kopa v soncu, tako močno spominja na skrivnostne kmečke izbe tam nekje iz Slovenskih goric, kjer se je naš p. Pelagij rodil 11. novembra 1912, v družini osmih otrok.

Njegova starša sta bila polna miline, preprosta in predvsem prikupna Štajerca. Oče je bil knjigovez v Salzburgu in na ta način je naš p. Pelagij dobil možnost, da je po osnovni šoli lahko odšel v Maribor in se tam vpisal v klasično gimnazijo. Če oče ne bi imel tako do-

(dalje na str. 6)

žaga res tako melodično poje. Meni je več kot pred pol stoletja zaigral na pojočo žago moj stari prijatelj g. Božo Podkrajšek, znani urednik »Totega lista«.

Končno je prišel do besede še orkester g. M. Lebarja; ura je bila že enajst. To seveda ni nikogar motilo in se je plesišče takoj napolnilo. Obenem se je razgrnila vrsta miz s sladkarijami, ki so jih pripravile žene članov odbora. In razdelila se je množica, eni so skrbeli za vitko linijo z neumornim plesanjem, druge pa so kot mogočen magnet potegnile z vsemi dobrotami preobložene mize.

Bili so tudi lepi dobitki: glavna dva, vozovnica Air Canada za poljubno smer, kamor Air Canada leti, in pa vozovnica JAT-a za polet v Jugoslavijo, je sreča dodelila Slovencem!

Finančni uspeh? Torej 270 udeležencev, toliko jih pač ladja sprejme, karte po \$150.-, torej nekaj nad \$40.000. Je treba še kaj dodati, zadnja karta, to je 270., je bila prodana za \$500.- (J. Žoldoš), potem kreditna unija »Slovenija« je darovala \$900.- itd. Seveda so bili gotovi izdatki, prav vsega se res ni dalo dobiti zastoj.

Športni pohod do Lovskega doma v Allistonu

Ni bilo politikov, bili so pa sami hoje vajeni pešci. Veliko je bilo mladine, ta prireditev namreč združila mlado in staro. Je skoro paradokso in razveseljivo, da toliko mladine sodeluje pri akciji za starostni dom. Je več možnosti, največja razdalja je 50 km, najkrajša pa 10 km. Organizacijo pohoda je imela v rokah ga. T. Rak, ki je imela v avtu kar cel glavni tan. Ne smem pozabiti g. L. Babiča, ki je v resnici duša starostnega doma. Bil je povsod, če se prav hudo ne motim, celo na več mestih istočasno. Vreme je bilo za hojo idealno, še zoprnih komarjev ni bilo. Razpoloženje je bilo nad vse veselo, kot je to že navada na lovskih prireditvah.

Trofejo za najvišjo nabrano vsoto je dobil župnik J. Kopač, menda je nabral kar 16.000 dolarjev. Isti je dobil tudi trofejo kot najstarejši udeleženec. Trofejo za največje število sponzorjev je pa dobila s. Miranda, imela je listov za debelino mašne knjige. Po kosilu so se oglasile polke in valčki in vse je udrlo plesat, nihče ni hotel priznati, da ga noče še komaj držati pokoncu.

Finančni uspeh? Točno še ni znano, toda vsota je nekako 45.000 dolarjev, sicer rajši več, kot manj. Ni slabo. Pomisliti je treba, da istočasno teče še velika kampanja za dom Lipa.

Tako nekako stojimo: Redna kampanja približno \$200.000, Modna revija okoli \$14.000, Gala večerja na ladji

Dr. V.J. Bratina:

Dve veliki prireditvi v korist starostnega doma LIPA

TORONTO, Ont. — Dogodi se sem in tja v našem Torontu, da se človek tudi oddahniti nima časa. Na primer: mesec maj! Najprej petdnevna, zelo zahtevna konferenca ameriških arheologov, o kateri sem v zvezi z Mecklenburško zbirko že pisal v Ameriški Domovini. Sledi, 20. maja, nastop baleta »Kirov« iz Leningrada. Naslednji večer, 21. maja, »fund-raising« večerja na ladji-restavraciji Jadran, 22. maja zopet »Kirov«, drugi program, v nedeljo, 24. maja, zgodaj zjutraj na pot, športni pohod do Lovskega doma v Allistonu, zjutraj, 25. maja, se je pa začela tridnevna konferenca o Biomaterialih. Bo kdo pomislil, ali je res potrebno sodelovati na prav vsaki prireditvi?

Kaj naj izpustim? Konference? To je del poklica. Balet? Do smrti bi se kesal, če bi tako edinstveno umetniško prireditev zamudil; bo že nekako 20 let, ko je bil Kirov balet zadnjikrat v Torontu. Za moj okus gre za najbolj elegantno in najbolj precizno baletno skupino na svetu; sodil bi, da v eleganci izvajanja in preciznosti gibov prekaša sam Bolšoj iz Moskve. Ali naj izpustim športni pohod? Bodo ljudje govorili: »Ha, zmagovalce severne triglavske stene ne zmore sedaj niti 10 km po ravnem!« Ali naj se ne udeležim gala večerje na ladji? Nikoli ne bom mornar — morska bolezen! — toda kako naj bi izostal od prireditve, ki je bila kot nekakšna predstava »kdo je kdo« v slovenski skupnosti torontske okolice.

Seveda, najrajši bi pisal o Kirovu, ker na balet se še najbolj spoznam, toda to je tako specializirana visoka umetnost, da bi verjetno zanimala le ožji krog bralcev Ameriške Domovine. Potrebno je ogromno teoretske izobrazbe o baletu, da človek spozna in zna ceniti fineše detajlov — neukemu očesu čisto nepomembne fineše —, ki dajejo baletnemu plesanju tisto nepopisno eleganco in harmonijo, ki je dobesedno izven tega sveta. In to brez dvoma velja za Kirov balet iz Leningrada.

Gala večerja

Kot že omenjeno, je bila gala večerja v korist starostnega doma »Lipa« na ladji-restavraciji Jadran, ki je last g. J. Letnika, poznanega kot »Captain John«. Kot berem v tiskanem programu, je g. Letnik dal na razpolago dvorano na ladji in še dodal večerjo — in kakšna bogata večerja je bila to! — kot dar za Starostni dom! Pijačo so darovale razna podjetja in trgovine, npr. vino »Celebrity Shoes« (g. J. Avsenik). Bilo je vin, likerjev, konjaka itd., da jih še Slovenci niso mogli pospraviti!

Celotna organizacija večera je bila v rokah g. J. Kavčiča ml., ki mu je pomagal sledeči odbor: gg. J. Letnik, F. Paznar, M. Rak in L. Stajan.

Navzoča na tem banketu je bila cerkvena in posvetna gosposka, kanadska in jugoslovanska. Od prve sta bila župnika obeh slovenskih župnij v Torontu, gg. J. Kopač in I. Plazar (prvi je tudi predsednik glavnega odbora za dom Lipa). Od posvetne gosposke je bila vrsta kanadskih politikov, kot npr. župan mesta Etobicoke, kjer starostni dom stoji, g. B. Sinclair, in znana županja mesta Mississauga, ta. Hazel McCallion.

Prireditve se je udeležil tudi generalni konzul Jugoslavije v Torontu g. P. Tolev, po rodu Makedonec. Spomnili se bodo, da je Makedonija polna tistih svetovno znanih ikon iz prednjega veka, čudovite umetnine. Še nikoli jih nisem videl, poznam jih samo iz knjig, saj je Makedonija le malo dalj od Slovenije.

Županja McCallion je silno hvalila Slovence in njih podjetnost — povsem upravičeno — in jih vabila v čim večjem številu v Mississauga, še ladjo Jadran bi najrajši prepeljala tja. Posebnega priznanja za svoje nadvse solidno delo je bil deležen podjetnik J. Kastelic, ki gradi Starostni dom. Županja dobro pozna Slovence, ker je pred leti obiskala Slovenijo in Ljubljano in se vrnila vse navdušena nad deželo in ljudmi.

V imenu Slovenske izseljenške matice je spregovoril g. M. Pogačnik, ki se je predvsem zahvalil kanadskim Slovencem za njih prispevek pri nakupu instrumentacije za Onkološki institut v Ljubljani.

Program večera je bil bogat, skoro prebogati. Politiki so želeli spregovoriti vsaj par besed, seveda volitve so vedno pred durmi. Dodan je bil tudi kulturni program, in sicer Trio Terlep je podal večje število narodnih pesmi z glasbeno spremljavo na malokomu znanih slovenskih glasbilih, kot npr. žvegla, okarina, bisernica, oprekelj itd. Seveda, to je zelo specializirana glasbena umetnost in zahteva kar precej poznanja narodne glasbe, pa tudi odlično akustiko, ker to niso kaki kričavi instrumenti.

Prav nič se ne spoznam na to, čeprav imam plošče te skupine in se mi zdi, da nekam slede tradiciji Franceta in Tončke Marolt, vsaj v neki meri. Dodali so tudi »pojočo žago«, ki najbrž ne bo narodni instrument. Je pa občinstvo zelo zanimala in stegovali so vratove, da se prepričajo, če navadna

